

Stockholms
universitet

Universitetsstyrelsen

BESLUT
2012-02-15

Dnr SU 113-3084-11

Anna-Karin Orsmark Hermansson
Utredare

Regeringskansliet
(Utbildningsdepartementet)

Budgetunderlag perioden 2013-2015 för Stockholms universitet

Härmed överlämnas Stockholms universitets preliminära budgetunderlag för perioden 2013-2015.

Sammanfattning

Stockholms universitet yrkar följande:

- En höjning av per capita-ersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer, i synnerhet inom naturvetenskap, i syfte att stärka kvaliteten i undervisningen.
- En förstärkning av finansieringen av Science for Life Laboratory.
- Ett omställningsbidrag i form av ett engångsanslag för att bestrida uppkomna kostnader för flytt i samband med övertagandet av den förutvarande Lärarhögskolans verksamhet. De direkta kostnaderna för flytten uppgår hittills till 106 mnkr.
- Ett upphävande av restriktionerna mot att överflytta medel avsatta för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till forskning och utbildning på forskarnivå, och vice versa.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ytterligare höjning av per capita-ersättningen

Stockholms universitet ser positivt på den fortsatta satsningen på humaniora och samhällsvetenskap och välkomnar också den höjda ersättningen till den verksamhetsförlagda utbildningen inom lärarutbildningen. Stockholms universitet, som har största andelen av sina studenter inom humanistisk, samhällsvetenskaplig och juridisk fakultet, kan nu öka antalet undervisningstimmar för dessa studenter. En utvärdering av hur antalet undervisningstimmar förändrats kommer att göras i uppföljningen av universitetets verksamhetsplan.

Stockholms universitet ser dock allvarligt på den uteblivna höjningen av per-capita ersättningen till utbildningen inom det naturvetenskapliga området, vilken riskerar att

förlora i kvalitet. Ersättningen inom det naturvetenskapliga utbildningsområdet är förvisso högre än inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap, men kostnaderna är också högre. Det finns inte heller någon anledning att anta att kostnadsökningarna varit mindre än inom andra områden. Särskilt viktigt är det att resurserna är tillräckliga för att möjliggöra ersättning och förnyelse av utrustning så att studenterna kan erbjudas undervisning inom naturvetenskap med moderna metoder.

Sammanfattningsvis kvarstår universitetets yrkande om en generell och permanent uppräkning av per capita-ersättningen inom samtliga utbildningsområden för att kvaliteten i utbildningen ska kunna bibehållas och vidareutvecklas. Detta gäller samtliga utbildningsområden, men i ljuset av de redan beslutade höjningarna inom humaniora och samhällsvetenskap är det nu angeläget att höja ersättningen även för naturvetenskap.

Stockholms universitets prioriteringar av utbildningsutbudet

Både program och kurser är viktiga. Stockholms universitet har av tradition ett stort utbud av fristående kurser där studenterna själv kan kombinera ihop sin examen utifrån intresse och arbetsmarknadens behov. Fakulteterna ger endast ett fåtal kurser som inte leder till examen.

Programmen blir emellertid allt fler, som ett svar på studenternas och arbetsmarknadens efterfrågan. Det är också programmen som står i centrum för marknadsföringen. I de fall prioriteringar måste göras är det utbildningsprogrammen och de kurser som ingår i dessa som prioriteras.

Det behöver även finnas en bredd i form av t ex fortbildningskurser och introducerande kurser för att tillgängliggöra kunskap för det omgivande samhället. Dessa syftar också till att ge studenterna en inblick i hur det är att studera vid universitetet och inspirera till vidare studier.

Stockholms universitets läge i huvudstadsregionen med primär rekryteringsbas i närområdet, gör att campusutbildning sedan länge, och sannolikt även fortsättningsvis inom överskådlig framtid, kommer att vara dominerande. Dock finns det inom vissa områden planer på att utöka utbudet av distanskurser, bland annat med anledning av behovet av kompetensutveckling av yrkesverksamma lärare.

Beräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tabell 2)

Utgångspunkten för beräkningen av anslaget inför budgetåret 2012 i tabell 2 är vad som anförts rörande Stockholms universitet i budgetpropositionen. I anslagskalkylen används universitetets beräknade avräkning baserad på de uppgifter om anslagstilldelning som anges i budgetpropositionen för 2012.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Science for Life Laboratory - ett nationellt Stockholm-Uppsalabaserat centrum

Avseende Science for Life Laboratory avger Stockholms universitet, KTH, Karolinska Institutet och Uppsala universitet en gemensam skrivelse inför forskningspropositionen.

Mot bakgrund av den nyligen beslutade nedläggningen av AstraZenecas forskningsverksamhet i Södertälje är stödet till Science for Life Laboratory särskilt viktigt.

En uthållig finansiering för drift av isbrytaren Oden

Isbrytaren Oden har sedan hon byggdes i slutet av 1980-talet använts som kombinerad isbrytare och forskningsfartyg. Stockholms universitet är en stor brukare av detta fartyg, och en stor finansiär av forskning som utnyttjar Oden, och önskar därför att finansieringen av Odens drift säkerställs. Universitetet har dock inte egna medel för att klara en sådan finansiering.

Polarforskningssekretariatet uppger att kostnaden för drift av Oden under en Arktisexpedition uppgår till 35 mnkr och att finansieringen inte är löst långsiktigt. Ett medelstillskott till Polarforskningssekretariatet på 28 mnkr per år skulle möjliggöra en forskningsexpedition till Arktis varje år.

Resursfördelning

Stockholms universitet anser att omfördelningsmodellen för forskningsmedel har stora brister och bör ändras. Universitetet kommer dock att redogöra för sina synpunkter i sitt yttrande över utredningen om hur kvalitetsbaserad resursfördelning av forskningsmedel till universitet och högskolor ska kunna bygga på utvärderingar.

Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå (tabell 3)

Utgångspunkten för beräkningen av anslaget inför budgetåret 2012 i tabell 3 är vad som anförts om Stockholms universitet i budgetpropositionen.

Allmänt

Etablering av lärarutbildning vid Stockholms universitet

Sedan den 1 januari 2008 organiseras utbildningarna vid den tidigare Lärarhögskolan i Stockholm inom Stockholms universitet.

Som universitetet tidigare påpekat är en förutsättning för att lärarutbildningens kvalitet ska kunna höjas till samma nivå som övrig utbildning vid Stockholms universitet att den fysiskt integreras i universitetet. För att åstadkomma detta pågår för närvarande en

omflyttning av de utbildningsvetenskapliga institutionerna från Campus Konradsberg till Frescati. Det rör sig om ett mycket omfattande flyttprojekt som genererar stora kostnader. De direkta kostnaderna för flytten uppgår hittills till 106 mnkr inklusive kostnader för tomma lokaler på Campus Konradsberg. Universitetet hemställer därför om ett engångsanslag om 106 mnkr och avser att återkomma när de totala kostnaderna för flytten är kända.

Högre frihetsgrad i användande av anslagsmedel

Stockholms universitet yrkar att rådande restriktioner ska upphävas rörande användningen av anslagsmedel för de olika verksamhetsgrenarna. Lärosätena bör ges möjlighet att använda anslagsmedel avsatta för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till forskning och utbildning på forskarnivå – och vice versa.

Syftet är att möjliggöra för lärosätena att disponera sina resurser på bästa sätt för långsiktigt högsta möjliga kvalitet i såväl utbildning som forskning. Detta kan sägas vara i enlighet med principerna om målstyrning inom statsförvaltningen och ökad autonomi inom högskolesektorn. Högskolorna ges genom dessa principer frihet att utforma sin verksamhet på bästa möjliga sätt, samtidigt som regeringen genom sin egen uppföljning och genom tillsynsmyndigheter som Högskoleverket följer upp att lärosätena levererar högkvalitativ utbildning och forskning. Dessa principer bör gälla även i användningen av de anslag som tilldelas verksamheten.

Vidare gäller att den rådande uppdelningen av anslagen hindrar ett mer effektivt användande utifrån lärosätenas egna förutsättningar och inte heller speglar inte det faktum att utbildning, i synnerhet på forskarnivå, och forskning i stor utsträckning är integrerade verksamheter.

En ökad frihetsgrad i användningen av anslagen hindrar förstås inte att lärosätena redovisar kostnaderna för utbildning och forskning separat, i enlighet med modellen för full och rättvisande kostnadsredovisning.

Investeringar (tabell 4) och lokalförsörjning (tabell 5)

Uppgifter beträffande investeringsnivå samt lån hos Riksgäldskontoret för finansiering av investeringar i anläggningstillgångar redovisas i tabell 4, medan lokalförsörjningen, däribland lokalarea och lokalkostnader, redovisas i tabell 5. Beloppen i båda tabellerna anges i 2012 års prisnivå.

Följande prognos gäller investeringsbehoven under den period som budgetunderlaget omfattar.

År	2011 (utfall)	2012 (prognos)	2013	2014	2015
Belopp	64 mkr	110 mkr	145 mkr	150 mkr	120 mkr

Investeringar i anläggningstillgångar finansieras med lån i Riksgäldskontoret. De beräknade amorteringarna och räntekostnaderna framgår av tabell 4. De faktorer som främst påverkar låneramens storlek är investeringsbehovet samt lånens löptid. Med hänsyn tagen till dessa faktorer beräknas behovet av låneram att uppgå till beloppen nedan.

År	2011 (disp)	2012 (besl)	2013 (försl)	2014 (försl)	2015 (försl)
Belopp	430 mkr	430 mkr	430 mkr	430 mkr	430 mkr

Universitetets förslag till förändrade anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för forskning och utbildning på forskarnivå förväntas inte leda till några förändringar av låneramen.

Avgiftsbelagd verksamhet (tabell 6)

Den avgiftsbelagda verksamheten, som återfinns i tabell 6, består i huvudsak av beställd utbildning och uppdragsutbildning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsforskning inom forskning och utbildning på forskarnivå. Liksom tidigare år är en stor intäktskälla när det gäller uppdragsverksamheten är de medel som kommer från Skolverket för uppdrag inom ramen för Läraryftet och Förskolelyftet.

Detta beslut är fattat av f.d. justitierådet Sten Heckscher, ordförande, rektorn professorn Kåre Bremer, generaldirektören Ann-Marie Begler, rådgivaren Eva Hellsten, verkställande direktören Lars Nyberg, kulturdirektören Berit Svedberg, verkställande direktören Patrik Tigerschiöld, dekanen professorn Mats Danielsson, ställföreträdande dekanen professorn Ylva Engström, dekanen professorn Bengt Novén, kårordföranden May Al-Boujassam, vice kårordföranden Erik Arroy samt doktoranden Daniel Pedersen.

Övriga närvarande: Förvaltningschefen Ann-Caroline Nordström, prorektorn professorn Lena Gerholm, vicerektorn professorn Astrid Söderbergh Widding, vicerektorn professorn Anders Karlhede, dekanen professorn Jonas Ebbesson, professorn Cynthia de Wit, andre vice kårordföranden Eleonore Eriksson, chefsjuristen Jenny Gardbrant, kommunikationschefen Sofie Mauritzon, planeringschefen Joakim Malmström, Lisbeth Häggberg, ST, Alejandra Pizarro, ST, ekonomichefen Niklas Wester, redovisningschefen Virve Gröningsson, kontrollern Serhat Ok, kontrollern Madelene Norsell, utredaren Anna Riddarström samt protokollföraren juristen Katrin Högstedt. Föredragande har varit utredaren Anna-Karin Orsmark Hermansson.

Sten Hecksher

gm Kåre Bremer

Anna-Karin Orsmark Hermansson

Tabell 1 Total budget					
Total budget (tkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	2 890 345	3 014 670	3 096 631	3 114 195	3 134 035
Avgifter	307 131	309 895	309 895	309 895	309 895
Bidrag	958 709	967 337	967 337	967 337	967 337
Finansiella intäkter	37 152	37 486	37 486	37 486	37 486
Summa intäkter	4 193 337	4 329 389	4 411 350	4 428 914	4 448 754
Verksamhetens kostnader					
Personal	2 713 385	2 775 191	2 840 759	2 854 811	2 870 683
Lokaler	719 626	699 794	699 794	699 794	699 794
Drift/Övrigt	680 222	695 765	712 158	715 670	719 638
Avskrivningar	111 561	110 939	110 939	110 939	110 939
Finansiella kostnader	6 349	6 203	6 203	6 203	6 203
Summa kostnader	4 231 143	4 287 892	4 369 853	4 387 417	4 407 257
Justering²					
Diff anslag (regl.brev - RR)	41 460	41 833	41 833	41 833	41 833
Res. från andelar i dotterbolag	336	336	336	336	336
Årets kapitalförändring / Årets resultat	- 78 928	0	0	0	0
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	607 474	607 474	607 474	607 474	607 474

1) Intäkterna av anslag motsvarar summan av anslag i tabell 2 och 3

2) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå					
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp ¹	1 554 608	1 536 397	1 545 983	1 532 502	1 521 406
Beräknad avräkning ² (A)	1 469 744	1 537 332	1 619 293	1 638 787	1 658 628
Särskilda åtaganden (B)	46 794	47 216	47 216	47 216	47 216
Anslag (A+B)	1 516 538	1 584 548	1 666 509	1 686 003	1 705 844
Avgifter	157 508	158 926	158 926	158 926	158 926
Bidrag	53 029	53 506	53 506	53 506	53 506
Finansiella intäkter	20 303	20 486	20 486	20 486	20 486
Summa intäkter³	1 747 378	1 817 466	1 899 427	1 918 921	1 938 762
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 088 199	1 075 660	1 141 229	1 156 824	1 172 697
Lokaler	429 476	404 484	404 484	404 484	404 484
Drift/Övrigt	271 279	268 189	284 581	288 480	292 448
Avskrivningar	34 295	32 299	32 299	32 299	32 299
Finansiella kostnader	3 439	3 240	3 240	3 240	3 240
Summa kostnader	1 826 688	1 783 872	1 865 833	1 885 327	1 905 168
Justering⁴					
Diff anslag (regl.brev - RR)	33 477	33 778	33 778	33 778	33 778
Res. från andelar i dotterbolag	185	185	185	185	185
Årets kapitalförändring / Årets resultat	- 112 602	0	0	0	0

1) Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2012 i 2012 års prisnivå.

2) Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bl a med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

3) Summering av anslag (A+B), avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

4) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen

utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå					
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	1 373 807	1 430 122	1 430 122	1 428 192	1 428 191
Avgifter	149 623	150 970	150 970	150 970	150 970
Bidrag	905 680	913 831	913 831	913 831	913 831
Finansiella intäkter	16 849	17 001	17 001	17 001	17 001
Summa intäkter	2 445 959	2 511 923	2 511 923	2 509 993	2 509 992
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 625 186	1 699 531	1 699 531	1 697 987	1 697 986
Lokaler	290 150	295 310	295 310	295 310	295 310
Drift/Övrigt	408 943	427 576	427 576	427 190	427 190
Avskrivningar	77 266	78 640	78 640	78 640	78 640
Finansiella kostnader	2 910	2 963	2 963	2 963	2 963
Summa kostnader	2 404 455	2 504 020	2 504 020	2 502 090	2 502 089
Justering²					
Diff anslag (regl.brev - RR)	7 983	8 055	8 055	8 055	8 055
Res. från andelar i dotterbolag	151	151	151	151	151
Årets kapitalförändring / Årets resultat	33 672	0	0	0	0

1) Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2012 i 2012 års prishå.

2) Justeringen görs för att periodens kapitalförändring skall stämma överens med resultatet i årsredovisningen.

Den består av den differens som uppstår mellan anslaget enligt regleringsbrevet (som redovisas ovan) och anslaget enligt resultaträkningen

Differensen beror på att anslagen enligt regleringsbrevet innehåller transfereringsmedel som inte bokförs som en anslagsintäkt i resultaträkningen utan som transfereringar (t ex anslaget för stöd till studenter med funktionshinder).

Justeringen består även av resultatet från andelar i dotterbolag (som inte ingår i det verksamhetsutfall som redovisas ovan).

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar					
Investeringar i anläggningstillgångar ¹ (Mkr)	2011	2012	2013	2014	2015
IB lån i Riksgäldskontoret	289	260	280	325	365
Beräknad nyupplåning	64	110	145	150	120
- varav investeringar i imateriella anläggningstillgångar	1	1	1	1	1
Beräknad amortering	93	90	100	110	120
UB lån i Riksgäldskontoret	260	280	325	365	365
Föreslagen låneram	430	430	430	430	430
Beräknad ränteutgift	5	5	6	10	11
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	1,8	2,0	2,0	3,0	3,0
Summa räntor och amorteringar	98	95	106	120	131
1) Enligt definition i 5 kap 1 paragrafen förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag					

Tabell 5 Lokalförsörjning						
Redovisning av lokaler						
Mkr		2011	2012	2013	2014	2015
Area, 1000 kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplan						
- föregående års utgång	1	301	298	293	283	300
- ökning under året		2	50	15	46	67
- minskning under året		-6	-54	-26	-29	-72
- vid årets utgång (A)		298	293	283	300	294
Förbättringsutgift på annans fastighet						
- nyinvesteringar		9	1	37	43	43
- avskrivningar		27	27	27	27	27
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B)						
		526	533	519	562	552
Genomsnittlig hyra (B/A) (kr/kvm LOA)						
		1 766	1 816	1 837	1 874	1 875
Lokalkostnader (C)						
	2, 3, 4	720	700	700	700	700
Genomsnittlig lokalkostnad (C/A) (kr/kvm LOA)						
		2 415	2 386	2 475	2 335	2 378
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader						
		17,0%	16,3%	16,0%	16,0%	15,9%

1) Inklusive Stockholms universitets andel av lokalarea i AlbaNova (13,3 tusen kvm).

2) I lokalkostnader ingår hyra, fastighetsskatt, elkostnader, värmekostnader samt lokalvård

3) AlbaNova: KTH och Stockholms universitet delar lika på kostnaderna men KTH administrerar AlbaNova.

4) I lokalkostnader för 2011 ingår hyra för tomma lokaler som uppstått på Campus Konradsberg när universitetet flyttat verksamhet från Campus Konradsberg till andra lokaler i universitetets regi. Denna kostnad är en direkt effekt av att universitetet övertagit verksamheten från Lärarhögskolan i Stockholm.

Tabell 6 Avgifter

Avgifter (tkr)	2011		2012		2013		2014	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Uppdragsverksamhet	188 976	187 200	198 023	202 266	201 278	205 287	201 278	205 287
- varav tjänsteexport	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentligrättslig verksamhet	6 135	6 420	5 300	6 128	5 300	6 128	5 300	6 128